ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/24/411-928

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	15.05.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	02.04.2024 (registreeritud inspektsioonis 03.04.2024)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16,80098 Pärnu e-post: linnavalitsus@parnu.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx x-x, Xxxxx e-posti aadress: xxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse kestel (küll vastamistähtaega ületades) on Pärnu Linnavalitsus vaide esitaja teabenõudele vastanud, millega on vaide ese ära langenud.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt edastas Eraisik 18.03.2024 Pärnu Linnavalitsusele pöördumise, mis sisaldas ka teabenõuet. Omas pöördumise punktides 2 ja 5 palus vaide esitaja edastada järgmised dokumendid:
   a) dokumendid, millega ehitusteatis koos projektiga ehitisteatise taotlejale 08.06.23, 07.07.23, 31.07.23, 08.08.23, 12.09.23, 27.09.23, 09.10.23, 31.10.23, 12.12.23 tagastati. Juhul kui peale nimetatud kuupäevade on veel ehitisteatist ja projekti teatise esitajale tagastatud, edastage ka need dokumendid. Kui dokumendid puuduvad, siis palus vaide esitaja õiguslikult motiveeritud selgitust koos viitega

vastavale õiguslikule alusele, miks ei tulnud tagastamist dokumenteerida.

b) kirja 24.11.2023 4.3-7/4795/2023-30 „Selgitustaotlus“ 24.11.2023 vastuskirja.

2. Kuna seaduses sätestatud tähtaja jooksul Pärnu Linnavalitsus vaide esitajale soovitud dokumente ei edastanud, ei pikendanud teabenõudele vastamise tähtaega ega keeldunud ka teabenõude täitmisest, siis edastas vaide esitaja 02.04.2024 Andmekaitse Inspektsioonile vaide teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise peale.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt ei ole Pärnu Linnavalitsus vaide esitamise aja seisuga teabenõudele (punktid 2 ja 5) vastanud ega teatanud mis on seda takistanud seaduses ettenähtud tähtaja jooksul tegemast. Vaide esitaja õigus saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni tuleneb nii põhiseadusest kui ka AvTS ja teistest seadustest ja õigusaktidest.

Vaide esitaja leiab, et Pärnu Linnavalitsus on teabenõudele vastamata jätmisega rikkunud vaide esitaja Põhiseadusest tulenevaid õigusi mille tulemusel vaide esitaja ei ole saanud kasutada oma õigust tutvuda avalikuks kasutamiseks mõeldud informatsiooniga.

Lähtuvalt eeltoodust vaide esitaja taotleb :

1. Tuvastada kas Pärnu linnavalitsuse poolt vaide esitaja pöördumises toodud teabenõude osale punkti 2 ja 5 vastamata jätmine seadusega ettenähtud tähtajaks on õiguspärane.
2. Kohustada Pärnu linnavalitsust (koheselt) vastama vaide esitaja teabenõudele ja väljastama palutud teave.

Juhul kui Pärnu linnavalitsus vastab teabenõudele (nagu tavapäraselt) alles peale Andmekaitse Inspektsiooni poolt tähelepanu osutamist, vaide menetluse ajal, ei ole õiguspärane jätta vaie ka taotluse punktis 1 toodu osas tähelepanuta ja rahuldamata.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Pärnu Linnavalitsuse selgituse kohaselt vastas linnavalitsus Eraisiku 18.03.2024 pöördumisele 11.04.2024 kirjaga nr 8- 18/7673-20. Eraisiku pöördumise punkt 2 toodud teabenõude täitmiseks paluti teda soovitud teabega tulla tutvuma Pärnu linnavalitsusse kohapeale, sest ehitusteatiste menetlus toimub elektroonses ehitusregistris ning Ringi 1 korterelamu ehitusteatise menetluse kannete täpset toimimist ja ajalist järjestust saab vaadelda menetleja töölaualt.

Eraisiku teabenõude punkt 5 täideti meie 19.04.2024 vastusega pöördumisele nr 8-18/4795/2024-35 (lisatud).

Eraisiku 18.03.2024 pöördumise luges linnavalitsus täidetuks Pärnu linnavalitsuse 18.04.2024 vastuskirjaga nr 8-18/7673-20 (lisatud).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele ja vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg 2 kohaselt

saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes**.**

2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

3. AvTS § 9 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

4. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS § 23. Sama paragrahvi lg-st 3 tulenevalt tuleb keeldumist ka põhjendada.

5. Antud juhul on vaide esitaja oma 18.03.2024 pöördumise punktis 2 ja 5 soovinud ka koopiaid dokumentidest, millisel juhul on tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes. Kuna vaide kohaselt ei ole vaide esitamise ajaks Pärnu Linnavalitsus vaide esitaja teabenõudele vastanud, siis on vaide esemeks 18.03.2024 pöördumises sisalduvale teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmine.

Teabenõudele vastamine

6. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viie tööpäeva jooksul. Pärnu Linnavalitsus jättes tähtaegselt teabenõudele vastamata, ei ole pidanud kinni seaduses sätestatud teabenõudele vastamise tähtajast, millega on rikkunud AvTS § 18 lg-s 1 sätestatud teabenõudele vastamise tähtaega.

7. Vaide esitaja palus oma 18.03.2024 pöördumise punktis 2 väljastada dokumendid, millega ehitusteatis koos projektiga ehitisteatise taotlejale 08.06.23, 07.07.23, 31.07.23, 08.08.23, 12.09.23, 27.09.23, 09.10.23, 31.10.23, 12.12.23 tagastati. Juhul kui peale nimetatud kuupäevade on veel ehitisteatist ja projekti teatise esitajale tagastatud, edastage ka need dokumendid. Kui dokumendid puuduvad, siis palus vaide esitaja õiguslikult motiveeritud selgitust koos viitega vastavale õiguslikule alusele, miks ei tulnud tagastamist dokumenteerida.

8. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitas Pärnu Linnavalitus, et loeb Eraisiku 18.03.2024 pöördumise täidetuks Pärnu linnavalitsuse 18.04.2024 vastuskirjaga nr 8-18/7673-20 (lisatud). Siinkohal peab inspektsioon kõigepealt vajalikuks märkida, et eeltoodud numbriga kirja kuupäevaks ei ole mitte 18.04.2024, vaid kirjal on kuupäevaks 11.04.2024.

9. Inspektsioonile arusaadavalt menetletakse ehitusteatisi digitaalselt Ehitisregistris ning ehitisteatiste tagastamise ega täiendamiste osas eraldi dokumente ei koostata, vaid tagastamised tehakse Ehitisregistri menetlussüsteemi kaudu, sisestades vastavatele väljadele vajalikud märkused. Vastavad juhendid on leitavad ka Ehitisregistrist juhendite alt https://365mkm.sharepoint.com/sites/ERI/e-ehitus/juhendid/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FERI%2Fe%2Dehitus%2Fjuhendid%2FShared%20Documents%2FEHR%20menetluskeskkond%20menetlejale%2FMenetlusse%20v%C3%B5tmine%20ja%20toimingud%2Epdf&parent=%2Fsites%2FERI%2Fe%2Dehitus%2Fjuhendid%2FShared%20Documents%2FEHR%20menetluskeskkond%20menetlejale&p=true&ga=1 ja

https://365mkm.sharepoint.com/sites/ERI/e-ehitus/juhendid/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FERI%2Fe%2Dehitus%2Fjuhendid%2FShared%20Documents%2FEHR%20menetluskeskkond%20menetlejale%2FTagastamine%20l%C3%A4bi%20vaatamata%2Epdf&parent=%2Fsites%2FERI%2Fe%2Dehitus%2Fjuhendid%2FShared%20Documents%2FEHR%20menetluskeskkond%20menetlejale&p=true&ga=1

10. Vaide esitajale Pärnu Linnavalitsuse poolt 11.04.2024 edastatud vastusest nähtub, et Pärnu Linnavalitsus on kutsunud vaide esitaja kohapeale tutvuma elektroonses Ehitisregistris Xxxxx x korterelamu ehitusteatise menetluse kannete täpse toimimise ja ajalise järjestusega. Kuigi 11.04.2024 kirjaga on teabenõudele vastatud, võib siinkohal Pärnu Linnavalitsusele ette heita seda, et selgitus, miks vaide esitajale ei ole võimalik soovitud dokumente edastada, oleks pidanud olema põhjalikum/arusaadavam. Samas ei ole vaide esitaja eeltoodud vastuse osas pretensioone esitanud.

11. Kuna antud juhul on vaide esemeks teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmine ning vaide esitaja ei ole peale linnavalitsuselt vastuse saamist (küll vastamise tähtaja nõudeid rikkudes) täiendavaid pretensioone esitanud, sh seda, et ta ei ole rahul linnavalitsuse edastatud vastusega, siis on vaide esitajale vastuse edastamisega vaide ese ära langenud, mistõttu jääb vaie teabenõude punktile 2 vastamata jätmise osas rahuldamata.

12. 18.03.2024 teabenõude punktis 5 palus vaide esitaja edastada 24.11.2023 kirja nr 4.3-7/4795/2023-30 „Selgitustaotlus“ vastuskirja. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Pärnu linnavalitsus selgitanud, et *Eraisiku teabenõude punkt 5 täideti meie 19.04.2024 vastusega pöördumisele nr 8-18/4795/2024-35 (lisatud).*

13. Inspektsioonile edastatud vastusest nähtub, et see ei ole mitte adresseeritud Eraisikule, kes on vaide esitajaks, vaid oli adresseeritud Eraisikule II. Eeltoodu osas on Pärnu Linnavalitsus täiendavalt selgitanud, et *meie 19.04.2024 vastuskiri nr 4.3-7/4795-35 adressaadireale oli ekslikult märgitud eraisiku asemel eraisik II ning tema kontaktaadress, kuid vastuskiri läks siiski õigele adressaadile so - Eraisikule, xxxxxxxxx@gmail.com.*

    Nimetatud vasuskirjale on Eraisiku poolt koostatud 20.04.2024 ka uus päring/selgitustaotlus, mis on registreeritud meie DHS-is 4.3-7/4795/2023-36 ning mille vastus on koostamisel.

14. Kuna Pärnu Linnavalitsus on vaide esitaja 18.03.2024 pöördumises sisaldunud teabenõudele (p 5) vastanud ning soovitud dokumendi edastanud ning vaide esitaja ei ole selles osas pretensioone esitanud, vaid on edastanud linnavalitsusele täiendava päringu, siis loeb inspektsioon 19.04.2024 edastatud vastusega teabenõude punkti 5 osas vastatuks, olenemata sellest, et kirjale oli adressaadiks oli märgitud Eraisik II

15. Vaide esitaja on vaides märkinud, et *juhul kui Pärnu linnavalitsus vastab teabenõudele (nagu tavapäraselt) alles peale Andmekaitse Inspektsiooni poolt tähelepanu osutamist, vaide menetluse ajal, ei ole õiguspärane jätta vaie ka taotluse punktis 1 toodu osas tähelepanuta ja rahuldamata*. Eeltoodu jääb inspektsioonile arusaamatuks, kuna vaidemenetluse eesmärk on õigusliku olukorra saavutamine. Ehk siis kui menetluse kestel rikkumine lõpetatakse, siis pole enam alust ettekirjutuse tegemiseks ning vaie jääb rahuldamata.

16. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et HMS § 85 annab haldusorganile volitused vaide lahendamiseks. Ehk siis vaiet sisuliselt lahendades on haldusorganil õigus vaideotsusega:

    1) rahuldada vaie ja tunnistada haldusakt kas täielikult või osaliselt kehtetuks

ning kõrvaldada haldusakti faktilised tagajärjed;
2) teha ettekirjutus haldusakti andmiseks, toimingu sooritamiseks või asja uueks otsustamiseks;
3) teha ettekirjutus toimingu tagasitäitmiseks;
4) jätta vaie rahuldamata.

Seega ei näe HMS rikkumise tuvastamisel ette tingimata vaide rahuldamist, mis eeldaks ettekirjutuse tegemist. Ehk siis kui menetluse kestel on teabenõudele vastatud, siis pole enam võimalik teha ettekirjutust teabenõudele vastamiseks ehk toimingu sooritamiseks, mis on juba tehtud.

17. Kuigi antud juhul jääb vaie rahuldamata, kuna vaide ese on ära langenud, siis kui vaide esitaja ei ole rahul linnavalitsuse poolt edastatud vastustega, (mille osas vaide esitaja ei ole menetluse kestel pretensioone esitanud) on vaide esitajal võimalik esitada selles osas uus vaie, kui vaide tähtaeg ei ole möödunud.

18. Samuti tuleb Pärnu Linnavalitsusel edaspidi täpsemalt järgida AvTS-s sätestatud teabenõudele vastamise korda, sh pidada kinni AvTS § 18 ja 19 toodud teabenõuete menetlemise tähtaegadest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel